

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2022-09-21

Diarienummer:
MHN-2022-00363

Handläggare:
Mimmi Ingevall

Beslut om skyddsåtgärder öppna förskolan Kristallen

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

att förelägga Uppsala Kommun genom Utbildningsnämnden, med organisationsnummer 212000-3005, att vidta följande skyddsåtgärder vid den öppna förskoleverksamheten Kristallen på fastighet Gottsunda 34:3, lokal 3105;

1. Säkerställ att varje enskilt barns vistelsetid i lokalen inte överskrider 2 timmar per dag på grund av avsaknad av direkt dagsljusinsläpp i samtliga rum i lokalen.

Inkom med skriftlig redovisning till miljö- och hälsoskyddsnämnden över hur verksamheten inom sin egenkontroll har säkerställt detta senast 3 veckor efter delgivet beslut.

2. Mät den A-vägda ekvivalenta ljudnivån samt ljudnivån för de enskilda tersbanden 31.5 - 200 Hz för installationsbuller (till exempel ventilation och radiatorer) i samtliga rum som används av barnen (Rörelserum, Samlingsrum/café, Ateljé, Lugna rummet, Riktade grupper och Allrum). Detta för att kontrollera om Folkhälsomyndighetens riktvärden för buller inomhus (FoHMFS 2014:13) klaras. För riktvärden för A-vägd ekvivalent ljudnivå, se tabell 1. För riktvärden för lågfrekvent ljud, se tabell 2.

Ljudmätningarna ska genomföras när ljudet från ventilationen är som högst, till exempel när luftflödena forceras eller stryps.

Ljudmätningarna ska genomföras av en sakkunnig och enligt standardiserade mätmetoder för installationsbuller inomhus.

Vägledning om hur mätning utförs finns i SP:s rapport 2015:02 ”Vägledning för mätning av ljudnivå i rum med stöd av SS-EN ISO 10052/16032”.

Tabell 1. Folkhälsomyndighetens riktvärde för A-vägd ekvivalent ljudnivå (FoHMFS 2014:13).

Ekvivalent ljudnivå	$L_{Aeq,T}$	30 dBA
---------------------	-------------	--------

Tabell 2. Folkhälsomyndighetens riktvärden för lågfrekvent buller (FoHMFS 2014:13).

Tersband [Hz]	Ljudtrycksnivå L_{eq} [dB]
31,5	56
49	49
50	43
63	42
80	40
100	38
125	36
160	34
200	32

Åtgärder ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till miljö- och hälsoskyddsnämnden senast 6 veckor efter delgivet beslut.

- Inkom med en åtgärdsplan om den A-vägda ekvivalenta ljudnivån överstiger 30 dB eller om ljudnivån överskrider riktvärdena för något av tersbanden, enligt tabell 2. Redovisa även uppskattade kostnader och beräknad tidsplan för åtgärderna.

Åtgärdsplan, kostnadsberäkning och tidsplan ska skriftligen redovisade till miljö- och hälsoskyddsnämnden senast 6 veckor efter delgivet beslut.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fattar beslutet med stöd av 2 kap. 2, 3, och 7 §§, 9 kap. 3 och 9 §§ samt 26 kap. 9, 21 och 22 §§ miljöbalken (1998:808), samt 33 § 3p. i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen inkom med en anmälan om öppen förskola den 2 december 2021 på fastighet Gottsunda 34:2. Vid en inspektion i verksamhetens lokaler den 21 mars 2022 noterades att lokalen helt saknar direkt dagsljusinsläpp och det förekom buller från ventilationen.

Ett bristfälligt dagsljusinsläpp kan ge negativa hälsoeffekter. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att avsaknaden av fönster i den öppna förskolans lokaler kan utgöra en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 §. Det bedöms därmed motiverat att ställa krav på skyddsåtgärder genom att barnens vistelsetid i lokalen begränsas.

Det finns problem med höga ljudnivåer i lokalen och en del åtgärder har vidtagits. Miljöförvaltningen behöver ytterligare ljudnivåmätningar för att ringa in var ytterligare åtgärder behövs.

Beredning

Ärendet har beretts på förvaltningen.

Miljöförvaltningen ska som tillsynsmyndighet utifrån miljöbalken kontrollera att verksamheter som vänder sig till barn bedrivs i ändamålsenliga lokaler. En lokal utan dagsljus bedöms inte som ändamålsenlig. Genom att begränsa barnens vistelsetider i den anmälda lokalen i stället för ett mer ingripande beslut där verksamheten förbjuds undviks de negativa konsekvenserna utifrån barnperspektivet som en stängning av verksamheten kan medföra.

Miljöförvaltningen kommer, som en konsekvens av det här ärendet, i kontakt med fastighetsstaben, utbildningsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningens bygglovsenhet tydliggöra sin bedömning att det är olämpligt att lokalisera öppna förskolor till lokaler utan dagsljus. Miljöförvaltningen har informerat Stadsbyggnadsförvaltningens bygglovsenhet att det är lämpligt att miljö- och hälsoskyddsnämnden i rollen som tillsynsmyndighet får en ansökan om öppen förskola på remiss innan bygglov meddelas.

Perspektiven för jämställdhet och näringsliv bedöms inte som aktuella för ärendet.

Föredragning

Utbildningsförvaltningen inkom med en anmälan om öppen förskola den 2 december 2021.

Miljöförvaltningen genomförde den 21 mars 2022 en inspektion i den aktuella lokalen. Vid inspektionen noterades att den öppna förskolan helt saknar tillgång till direkt dagsljus.

Öppna förskolor är anmälningspliktiga enligt 38 § i förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Barn har möjlighet att tillbringa en stor del av sin tid i den öppna förskolans lokaler. Inomhusmiljön är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i öppen förskoleverksamhet är bra och inte påverkar barnens hälsa negativt. Det är särskilt viktigt att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Därför ska försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken tillämpas.

Ett bristfälligt dagsljusinsläpp kan ge negativa hälsoeffekter och kan därför vara en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap 3 § miljöbalken. Med olägenhet menas en störning som kan innebära att människors hälsa riskerar att påverkas negativt och att störningen varken är tillfällig eller obetydlig.

Vid kommunikering i ärendet har utbildningsförvaltningen betonat vikten av att den öppna förskolan är förlagd i anslutning till SFIs lokaler, Familjeenheten och vårdcentral med barn- och mödravård, i vad som kallas Gottsunda familjecentral. Utbildningsförvaltningen har även framfört att det för närvarande inte finns några andra lokaler dit verksamheten kan flytta som ligger i anslutning till övriga samarbetspartners i Gottsunda familjecentral.

Utifrån vad som framförts av utbildningsförvaltningen bedömer nämnden, efter en rimlighetsavvägning enligt 2 kap 7 § miljöbalken, att verksamheten kan fortsätta att bedrivas i lokalen förutsatt att barnens vistelsetider begränsas. Bristen på dagsljus motiverar begränsningen av vistelsetiderna som en skyddsåtgärd.

Vid inspektionen noterades höga ljudnivåer från ventilationen i lokalen. Även redovisat ljudmätningsprotokoll visar på höga ljudnivåer i flera av lokalens rum. Protokoll saknar ljudnivåmätning av tersband för flera rum och information om mätning är gjord när ljudet är som högst.

Höga bullernivåer kan försvåra inlärning och ge en sämre prestation. En hög bakgrundsnivå i öppna förskolan kan leda till högre ljudnivåer totalt eftersom barn, föräldrar och pedagoger höjer sina egna röster. Buller riskerar att maskera talet och det kan leda till en försämring av taluppfattningen. Det kan räcka med att något eller några viktiga ord inte uppfattas för att informationen ska bli svårare att förstå. Känsliga grupper är barn, personer med en hörselnedsättning och personer med ett annat modersmål än det talade.

Miljö- och hälsoskydds nämnden bedömer därför att det är motiverat att verksamheten gör nya mätningar av ljudnivån de rum som används mer än tillfälligt av barnen. I ljudprotokollet ska det framgå vilken inställning ventilationen har haft när mätningarna genomförts.

Ekonomiska konsekvenser

Föreliggande förslag till beslut har inga ekonomiska konsekvenser för miljö- och hälsoskydds nämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 31 augusti 2022
- Bilaga 1, Beslut om skyddsåtgärder, öppna förskolan Kristallen, Gottsunda 34:2

Miljöförvaltningen

Anna Nilsson
Förvaltningsdirektör

Miljö- och hälsoskydds nämnden
Beslut

Uppsala Kommun Utbildningsförvaltningen

Handläggare:
Mimmi Ingevall

75375 Uppsala

Beslut om skyddsåtgärder, öppna förskolan Kristallen, Gottsunda 34:2

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar

att förelägga Uppsala Kommun genom Utbildningsnämnden, med organisationsnummer 212000-3005, att vidta följande skyddsåtgärder vid den öppna förskoleverksamheten Kristallen på fastighet Gottsunda 34:3, lokal 3105;

1. Säkerställ att varje enskilt barns vistelsetid i lokalen inte överskrider 2 timmar per dag på grund av avsaknad av direkt dagsljusinsläpp i samtliga rum i lokalen.

Inkom med skriftlig redovisning till miljö- och hälsoskydds nämnden över hur verksamheten inom sin egenkontroll har säkerställt detta senast 3 veckor efter delgivet beslut.

2. Mät den A-vägda ekvivalenta ljudnivån samt ljudnivån för de enskilda tersbanden 31.5 - 200 Hz för installationsbuller (till exempel ventilation och radiatorer) i samtliga rum som används av barnen (Rörelserum, Samlingsrum/café, Ateljé, Lugna rummet, Riktade grupper och Allrum). Detta för att kontrollera om Folkhälsomyndighetens riktvärden för buller inomhus (FoHMFS 2014:13) klaras. För riktvärden för A-vägd ekvivalent ljudnivå, se tabell 1. För riktvärden för lågfrekvent ljud, se tabell 2.

Ljudmätningarna ska genomföras när ljudet från ventilationen är som högst, till exempel när luftflödena forceras eller stryps.

Ljudmätningarna ska genomföras av en sakkunnig och enligt standardiserade mätmetoder för installationsbuller inomhus.

Vägledning om hur mätning utförs finns i SP:s rapport 2015:02 "Vägledning för mätning av ljudnivå i rum med stöd av SS-EN ISO 10052/16032".

Tabell 1. Folkhälsomyndighetens riktvärde för A-vägd ekvivalent ljudnivå (FoHMFS 2014:13).

Ekvivalent ljudnivå	$L_{Aeq,T}$	30 dBA
---------------------	-------------	--------

Tabell 2. Folkhälsomyndighetens riktvärden för lågfrekvent buller (FoHMFS 2014:13).

Tersband [Hz]	Ljudtrycksnivå L_{eq} [dB]
31,5	56
49	49
50	43
63	42
80	40
100	38
125	36
160	34
200	32

Åtgärder ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till miljö- och hälsoskyddsnämnden senast 6 veckor efter delgivet beslut.

- Inkom med en åtgärdsplan om den A-vägda ekvivalenta ljudnivån överstiger 30 dB eller om ljudnivån överskrider riktvärdena för något av tersbanden, enligt tabell 2. Redovisa även uppskattade kostnader och beräknad tidsplan för åtgärderna.

Åtgärdsplan, kostnadsberäkning och tidsplan ska skriftligen redovisade till miljö- och hälsoskyddsnämnden senast 6 veckor efter delgivet beslut.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fattar beslutet med stöd av 2 kap. 2, 3, och 7 §§, 9 kap. 3 och 9 §§ samt 26 kap. 9, 21 och 22 §§ miljöbalken (1998:808), samt 33 § 3p. i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Bakgrund

Utbildningsförvaltningen inkom med en anmälan om öppen förskola den 2 december 2021. Anmälningsblankett samt tillhörande bilaga med frågor om verksamhetens rutiner och aktuell lokal sändes in i samband med anmälan. Anmälningsärendet har sedan dess kompletterats med efterfrågade handlingar gällande ventilationsritningar, OVK- och luftflödesprotokoll, ljudmättningsprotokoll samt information om i vilken omfattning lokalen används med hänsyn till bristen på dagsljus.

Miljöförvaltningen genomförde den 21 mars 2022 en inspektion i den aktuella lokalen. Vid inspektionen noterades att den öppna förskolan helt saknar tillgång till direkt dagsljus. Det finns en fönstervägg i pysselrummet vars fönster vetter ut mot en hiss och en rulltrappa till plan 2 i Gottsunda köpcentrum. Bakom hissens glaspartier noterades en strimma av dagsljus från en entrédörr från centrumet på nedre plan. Övriga rum i öppna förskolans lokaler saknar fönster.

rum 10 Rörelserum (33 dBA) och rum 16 Samlingsrum/café (35 dBA). Ljudm tningsprotokollet redovisar även höga C-vägda ekvivalenta ljudnivåer för flera av rummen och f r några av dessa rum saknas mätning av ljudnivån f r tersbanden 31.5-200 Hz; rum 6 Allrum, rum 8 Riktade grupper, rum 10 Rörelserum och rum 16 Samlingsrum/Café. I det aktuella ljudm tningsprotokollet saknas information om mätningen är gjord n r ljudet  r som högst. Miljöförvaltningen har efterfrågat informationen men har inte  n fått svar. Lokalerna ventileras med ett variabelfl dessystem (VAV-system), vilket innebär att luftflödena, och därmed även ljudnivåerna, i lokalerna varierar beroende på koldioxidhalt och temperatur i lokalerna.

Bedömning

Öppna förskolor  r anmälningspliktiga enligt 38   i förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Barn har möjlighet att tillbringa en stor del av sin tid i den öppna förskolans lokaler. Inomhusmiljön  r därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte välja sin vistelsemiljö, utan  r beroende av att vuxna säkerställer att miljön i öppen förskoleverksamhet är bra och inte påverkar barnens hälsa negativt. Det  r särskilt viktigt att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de  r att betrakta som en extra känslig grupp. Därför ska försiktighetsprincipen i 2 kap. 3   miljöbalken tillämpas.

Avsaknad av direkt dagsljus

En lokal som används för öppen förskola ska vara lämplig för ändamålet. Det innebär bland annat att det ska finnas tillgång till fönster som ger direkt dagsljus i de rum som används mer än tillfälligt av barnen.

Ett bristfälligt dagsljusinsläpp kan ge negativa hälsoeffekter. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer därför att avsaknaden av fönster i den öppna förskolans lokaler utgör en risk för olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 . Lokaliseringsprincipen i 2 kap. 6   miljöbalken har därmed inte tillämpats inför Utbildningsförvaltningens beslut att driva verksamheten i lokalen.

Som en skyddsåtgärd enligt 2 kap. 3   miljöbalken vore det lämpligt att flytta verksamheten till andra lokaler där tillgång till direkt dagsljus finns. Detta eftersom det inte är möjligt att anordna fönster i lokalen på grund av dess lokalisering i byggnaden.

Vid kommunikering av ärendet har utbildningsförvaltningen betonat vikten av att den öppna förskolan  r förlagd i anslutning till SFIs lokaler, Familjeenheten och vårdcentral med barn- och mödravård, i vad som kallas Gottsunda familjecentral. Utbildningsförvaltningen har även framfört att det f r närvarande inte finns några andra lokaler dit verksamheten kan flytta som ligger i anslutning till övriga samarbetspartners i Gottsunda familjecentral.

Utbildningsförvaltningen har framfört att det  r en hälsofrämjande insats f r föräldrar och barn att få möjlighet att träffa varandra och att verksamheten jobbar med tidigt förebyggande stöd till barnfamiljer. De bedömer att avsaknaden av fönster inte innebär en risk för barnens hälsa då barnens vistelsetid i lokalen är begränsad. Enligt inlämnade uppgifter vistas varje barn som längst cirka 2 timmar per dag i lokalen. Verksamhet bedrivs i lokalen måndag till torsdag. På fredagar bedrivs verksamheten utomhus. Utbildningsförvaltningen har framfört att om det önskas eller finns behov skulle de kunna prata med sina besökande föräldrar ”om att det inte är bra att vara hos oss en hel dag på grund av bristen på dagsljus”.

Utifrån vad som framförts av utbildningsförvaltningen bedömer nämnden, efter en rimlighetsavvägning enligt 2 kap 7   miljöbalken, att verksamheten kan fortsätta att

bedrivs i lokalen förutsatt att barnens vistelsetider begränsas. Bristen på dagsljus motiverar begränsningen av vistelsetiderna som en skyddsåtgärd. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer inte att det artificiella ljuset som installerats i lokalen kan kompensera för avsaknaden av direkt dagsljus.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har utgått från utbildningsförvaltningens redovisade uppgifter om vistelsetider och bedömer att dessa inte ska överskridas. Nämnden gör bedömningen att det innebär en risk för olägenhet för människors hälsa om vistelsetiden ökas. De problem som kan uppstå vid brist på dagsljus berör exempelvis reglering av dygnsrytmen med påföljande sömnbesvär, depressiva problem, försämrad koncentrationsförmåga och närsynthet. Mer information om dagsljusets betydelse för hälsan finns att läsa under rubriken nedan.

Lagkrav om dagsljus och kunskapsläge om dagsljusets betydelse för hälsan

I Boverkets byggregler (2011:6) finns regler och råd om ljusförhållanden och dagsljusinsläpp. Där sägs allmänt om ljus att byggnader ska utformas så att tillfredställande ljusförhållanden är möjliga att uppnå, utan att skaderisker och olägenheter för människors hälsa uppstår. Under avsnittet om dagsljus står att rum där människor vistas mer än tillfälligt ska utformas och orienteras så att god tillgång till direkt dagsljus är möjlig, om detta inte är orimligt med hänvisning till rummets avsedda användning. I tillhörande råd bör schablonvärde för fönsterglasarea vara minst tio procent av golvarean.

I Arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 2020:01 står i 137 § att arbetsplatser ska vara utformade så att de kan ge tillfredsställande dagsljus och utblick under arbetsdagen.

I 33 § 3p i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd står det att i syfte att hindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa ska en bostad medge tillräckligt dagsljus. Enligt korrespondens med Folkhälsomyndigheten kan kraven på bostäder likställas med kraven på lokaler för allmänna ändamål.

Enligt Folkhälsomyndighetens rapport, "Ljus och hälsa – en kunskapsmanställning med fokus på dagsljusets betydelse i inomhusmiljö" är det särskilt viktigt att planera för goda ljusförhållanden i skol- och vårdmiljö. I rapporten anges följande:

"I den vetenskapliga litteraturen finns en god evidens för att dagsljus positivt påverkar hälsa och välbefinnande. De problem som uppstår vid ljusbrist berör reglering av dygnsrytmen med påföljande sömnbesvär, depressiva problem, möjlig kognitiv nedsättning och försämrad koncentrationsförmåga. Dagsljus värderas högre än elektriskt ljus, ger möjlighet till utblick som skapar ökad samhörighet med naturen och minskar stress. Detta påverkar välbefinnandet positivt samt främjar återhämtning och läkning i samband med sjukdom. En slutsats av vår genomgång är att hänsyn bör tas för att tillgodose tillräckligt dagsljus i vanliga inomhusmiljöer såsom bostäder, vård- och omsorgsboenden samt skolor och förskolor." (s. 42)

"I Sverige upptar utomhusvistelse en liten del av dagen, och därför får ljusstillgången inomhus stor betydelse för den totala dagsljusexponeringen." (s.10)

"Dagsljus har positiva effekter på sömnens mönster, längd och kvalitet. Under dagtid ger dagsljusexponering ökad vakenhet, mildrar depression och stärker den kognitiva förmågan vid uppgifter som kräver hög uppmärksamhet. Ljusbrist under vintertid och på dagtid ökar hälsobesvär." (s.11)

”I skolmiljö ger ökad ljusstyrka positiva effekter på prestation på både kort och lång sikt. Ökad dagsljusexponering är här framför allt kopplad till fönsterstorlek.” (s. 11)

”Elektriskt ljus kan för närvarande inte helt ersätta dagsljus då ljuskvaliteten är sämre och inte lika hälsofrämjande. Det elektriska ljuset har snävare färgspektrum vilket påverkar t.ex. färgåtergivning, ger ibland flimmer, är statistiskt samt ger inte samma information om väderlek, tid och möjlighet till utblick. Så länge som fönster inte bländar eller ljuset värmer för mycket tycks utblick vara hälsofrämjande och värderas högt inomhus.” (s. 10)

Vid telefonkontakt med Hillevi Hemphälä, universitetslektor i ergonomi och aerosolteknologi vid Lunds universitet med forskningsområde inom synergonomi och ljusets påverkan på människa, informerade hon om risker att vistas i lokaler utan dagsljus. För att barns ögon inte ska utvecklas felaktigt är det mycket viktigt med tillgång till dagsljus och det finns tydliga kopplingar mellan avsaknad av dagsljus och närsynthet hos barn. En annan aspekt som Hillevi Hemphälä tar upp är att de ledpaneler som ofta används för att ersätta dagsljuset är bländande. Detta medför att barn, som ofta tittar upp för att till exempel tala med vuxna, blir bländade.

Myndigheten för arbetsmiljökunskap (MYNAK) har publicerat ”Riktlinjer för Synergonomi – belysning och synförhållanden på arbetsplatsen” och uppger följande om bländning;

”Vid bländning påverkas prestationsförmågan och välbefinnandet negativt. För att få en hållbar arbetsplats med förutsättningar för en god hälsa bland medarbetarna är bländning en av de faktorer som ska minimeras. När bländande armaturer, eller för stora kontraster finns i synfältet, ökar risken för ögonbesvär, huvudvärk och nack-/skulderbesvär.”

Buller

Höga bullernivåer kan försvåra inläring och ge en sämre prestation. En hög bakgrundsnivå i öppna förskolan kan leda till högre ljudnivåer totalt eftersom barn, föräldrar och pedagoger höjer sina egna röster. Buller riskerar att maskera talet och det kan leda till en försämring av taluppfattningen. Det kan räcka med att något eller några viktiga ord inte uppfattas för att informationen ska bli svårare att förstå. Känsliga grupper är barn, personer med en hörselnedsättning och personer med ett annat modersmål än det talade.

Ljudmätningar som har inkommit till miljöförvaltningen visar att den C-vägda ekvivalenta ljudnivån i lokalen ligger mellan 52–63 dB. Vid förhöjda dBC-nivåer finns risk för att Folkhälsomyndighetens riktvärden för tersbanden 31.3-200 Hz överskrids. Inkommet ljudmättningsprotokoll saknar information om mätningen är gjord när ljudet är som högst, vilket är relevant utifrån ventilationens VAV-system. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer därför att det är motiverat att verksamheten gör nya mätningar av den A-vägda ekvivalenta ljudnivån och mäter ljudnivån för de enskilda tersbanden 31.5 - 200 Hz i de rum som används mer än tillfälligt av barnen (dvs ej wc och kapprum/entré). I ljudprotokollet ska det framgå vilken inställning ventilationen har haft när mätningarna genomförts.

Lagstöd för beslutet

Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken (1998:808) (MB) ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap. 3 § MB är verksamhetsutövaren skyldig att vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga eller undanröja att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Bästa möjliga teknik ska användas. Försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 2 kap. 7 § MB gäller kraven i 2–5 §§ och 6 § första stycket i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt 9 kap. 9 § MB ska lokaler för allmänna ändamål brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Med olägenhet för människors hälsa avses enligt 9 kap. 3 § MB en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Vid bedömningen av risken för olägenhet för människors hälsa och krav på skyddsåtgärder ska särskild hänsyn tas till personer som är något känsligare än normalt.

Enligt 26 kap. 9 § MB får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Tillsynsmyndigheten får inte kräva mer omfattande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet.

I 26 kap. 21 § MB står det att en tillsynsmyndighet får förelägga den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i balken eller föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

26 kap. 22 § MB uppger att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

I förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 33 § står det att i syfte att hindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa skall en bostad särskilt; 3. Medge tillräckligt dagsljus.

Information

Möjlighet till vädring i lokaler för barnomsorg är en viktig förutsättning för att minska risken för smittspridning vid sjukdomsutbrott samt för att snabbt kunna förbättra luftkvaliteten eller sänka temperaturen i lokalen. Avsaknaden av fönster i aktuell lokal

gör att det inte är möjligt att vädra. För att minska risken för olägenheter är det därför viktigt att verksamheten i sin egenkontroll säkerställer att det finns en väl fungerande ventilation och bra temperatur i lokalen. Detta kommer att följas upp vid kommande tillsyn.

Miljö- och hälsoskydds nämndens tillsyn enligt miljöbalken omfattar inte personalens arbetsmiljö. Personalens vistelse i lokalen, med hänsyn till avsaknad av direkt dagsljusinsläpp, regleras i Arbetsmiljölagen. Arbetsmiljöverket är tillsynsmyndighet.

Avgift

Miljö- och hälsoskydds nämnden tar betalt för tillsynen enligt av kommunfullmäktige fastställd taxa. Ni kommer senare att få ett beslut om avgift för nedlagd tid i ärendet.

Avgiften är 1 270 kronor per timme handläggningstid. I handläggningstiden ingår bland annat tid för inspektion, skrivelser, kontakter, samråd och inläsning.

Övrigt

Har ni frågor är ni alltid välkomna att kontakta miljöförvaltningen, telefon 018-727 43 04, måndag–fredag 9.00–12.00 eller skicka e-post till miljoforvaltningen@ uppsala.se.

För miljö- och hälsoskydds nämnden

Klara Ellström
Nämndordförande

Josefin Lindström
nämndsekreterare

Bilaga

1. Delgivningskvitto

Kopia till

Uppsala Kommun Fastighetsaktiebolag, ukfab@ uppsalafastighets.se

Kommunledningskontoret, mark-fastighet@ uppsala.se

Du kan överklaga beslutet

Ditt överklagande ska vara skriftligt och måste ha kommit in till miljö- och hälsoskyddsnämnden inom **tre veckor** från den dag du fick del av beslutet.

Gör så här:

1. Skriv vilket beslut du överklagar och ange ärendets diarienummer, som står på första sidan. Exempel: *Beslut från miljö- och hälsoskyddsnämnden, dnr 2019-xxxx.*
2. Skriv varför du anser att beslutet ska ändras samt vilken ändring du vill ha, alltså hur du vill att vi ska besluta.
3. Om du vill kan du skicka med sådant som du anser stödjer din uppfattning men som du inte har skickat in tidigare.
4. Skriv ditt namn, postadress och telefonnummer och gärna en e-postadress och ditt personnummer. Om beslutet gäller en verksamhet eller företag skriv även verksamhetens namn och organisationsnummer.
5. Om du anlitar ett ombud, till exempel en jurist, kan ombudet skicka in överklagandet åt dig. Ombudets namn, postadress, telefonnummer och e-postadress ska då stå med.
6. Skicka ditt överklagande till följande adress:

Uppsala kommun
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
753 75 Uppsala

eller

per e-post till miljoforvaltningen@ uppsala.se

Det är Länsstyrelsen i Uppsala län som kommer att pröva överklagandet, men du ska skicka det till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Nämnden gör följande:

- Först undersöker nämnden om ditt överklagande kommit in i tid, alltså senast tre veckor från dagen du fick del av beslutet.
- Därefter tittar nämnden på om det framkommit nya uppgifter i ditt överklagande som gör att nämnden har anledning att helt eller delvis ändra sitt tidigare beslut.
- Om det har kommit in i tid skickar nämnden vidare ditt överklagande tillsammans med det överklagade beslutet till länsstyrelsen. Om beslutet ändras av nämnden skickas både det överklagade beslutet och det nya beslutet vidare till länsstyrelsen.

Länsstyrelsen prövar sedan ditt överklagande och skickar sitt beslut till dig.

Om du vill veta mer om hur du gör för att överklaga ett beslut kan du antingen kontakta den handläggare som fattat beslutet eller ringa miljöförvaltningens servicetelefon på telefon 018-727 43 04, måndag-fredag kl. 09.00-12.00.